

2 0 2 1
(March)

SOCIOLOGY
(General)

Course : 301

(Techniques of Social Research)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) *Scientific Social Surveys and Research*

কিতাপখনৰ লেখক হ'ল

The writer of the book, *Scientific Social Surveys and Research* is

(i) বি. এন. ঘোষ

B. N. Ghosh

(ii) ডব্লিউ. জে. গোডে আৰু পি. কে. হট্ট

W. J. Goode and P. K. Hatt

(iii) পি. ভি. ইয়ং

P. V. Young

(b) বিজ্ঞানৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহৰ এটা হ'ল বাস্তৱতা।

One of the basic characteristics of science is empiricism.

(i) শুদ্ধ

Correct

(ii) অশুদ্ধ

Incorrect

(iii) আংশিকভাৱে শুদ্ধ

Partially correct

(c) বিজ্ঞানে বিশ্বাস কৰে

Science believes in

(i) চূড়ান্ত সত্য

absolute truth

(ii) আপেক্ষিক সত্য

relative truth

(iii) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(d) সামাজিক জৰীপৰ বাবে প্ৰকল্প আবশ্যকীয়।

Hypothesis is essential for social survey.

(i) শুদ্ধ

Correct

(ii) অশুদ্ধ
Incorrect

(iii) আংশিকভাবে শুদ্ধ
Partially correct

(e) বিবরণমূলক গবেষণা অভিকল্প প্রকৃতিগতভাবে নমনীয়।
Descriptive research design is flexible in nature.

(i) শুদ্ধ
Correct

(ii) অশুদ্ধ
Incorrect

(iii) ওপৰৰ এটাও নহয়
None of the above

(f) সামাজিক গবেষণাত বস্তুতাত্ত্বিকতা সম্ভৱপৰ।
Objectivity is possible in social research.

(i) শুদ্ধ
Correct

(ii) অশুদ্ধ
Incorrect

(iii) আংশিকভাবে শুদ্ধ
Partially correct

- (g) নমুনাভিত্তিক অধ্যয়নত অতীত ঘটনাকও অধ্যয়ন কৰিব পাৰি।

Past phenomenon can also be studied in case study.

(i) সম্ভৱ

Possible

(ii) অসম্ভৱ

Impossible

(iii) আংশিকভাৱে সম্ভৱ

Partially possible

- (h) সামাজিক গৱেষণাত কল্পনাৰ আৱশ্যক নাই।

Imagination is not necessary in Social Research.

(i) আৱশ্যকীয়

Necessary

(ii) অনাবশ্যকীয়

Not necessary

(iii) আংশিকভাৱে আৱশ্যকীয়

Partially necessary

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following (within 150 words each) :

- (a) এজন সামাজিক গৱেষকৰ আৱশ্যকীয় গুণ

Essential Qualities of a Social Researcher

- (b) প্ৰশ্নসূচী

Interview Schedule

- (c) তথ্যৰ ভাগ

Types of Data

- (d) প্ৰকল্প

Hypothesis

- (e) মাধ্য

Mean

- (f) বিজ্ঞানৰ পূৰ্বকথনীয়তা

Prediction in Science

3. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) : 14×4=56

Answer any *four* from the following (**within 500 words each**) :

- (a) সামাজিক গৱেষণা কি? ইয়াৰ উদ্দেশ্য আৰু সামাজিক জৰীপৰ সৈতে ইয়াৰ পাৰ্থক্য সম্পৰ্কত সংক্ষেপে লিখা। 4+5+5=14

What is social research? Write about its objectives and differences from social survey in brief.

- (b) এটা গৱেষণা বিষয়বস্তু কেনেকৈ সংৰচিত কৰা হয়, লিখা। 14

Write how a research problem is formulated.

- (c) গৱেষণা অভিকল্প কি? সংক্ষেপে ইয়াৰ ভাগসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is research design? Briefly discuss its types.

- (d) সামাজিক গৱেষণাত নমুনা নিৰ্বাচন কৌশলৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কত এটি আলোচনা দাঙি ধৰা। 14

Give a discussion upon the application of sampling technique in social research.

- (e) সামাজিক গৱেষণাত নিৰীক্ষণ আৰু ইয়াৰ বিভাগসমূহক তথ্য সংগ্ৰহৰ এক কৌশল ৰূপত আলোচনা কৰা। 4+10=14

Discuss about observation and its types, as a technique of data collection in social research.

- (f) গৱেষণা প্ৰতিবেদন কি? এখন ভাল গৱেষণা প্ৰতিবেদনৰ গুণসমূহৰ বিষয়ে লিখা। 4+10=14

What is research report? Write about the qualities of a good research report.

***